

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXIX. Xauerij ardor in vexando corpore, & desperata inde valetudo miraculo restituta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

facturam, quem supremis verbis moriturus pater maternæ sollicitudini tanto amore commendasset Pietati parentum, addebat amicus æquitatis iuramentas esse spes sumptusque fallere quibus ab rege fuerat ad scientias prouectus, regis certè obsequiis occupandas, non affectationi vnius homuli vndique expulsi, vndique profugi, & illum nunc etiam quò nesciret trahentis. Verùm nec germani mollita lacrymis, nec rationibus amici, vel vngue transuerso Simonis constantia de gradu cessit in quo illum Deus statuerat. Sic ergo vtrique satisfecit vt videretur propior ad eos secum abducendos, quàm ipsi ad eum secum in urbem reducendum. Quare Parisios, vbi cum eo studiis operam dederant, re plane infecta redierunt.

Ne Xauerio quidem sui aliquot sinistri occurfus defuerunt. Prior tam excelfo animo valde impar dignitatis canonicæ Pampelonæ ineundæ diploma, abeunti Parisiis redditum. At generosa mens, & capax, mundumque quantus est vniuersum, crucis cui se confixerat amore, fastu nobili calcatura, ne aspectu quidem id munus dignatus est, nedum illius fucò motus. Maius aliud Ignatij, & vitæ cum Ignatio, incauto feruore amittendæ, discrimen adiit. Vitæ enim decursæ vestigia sigillatim apud se relegens, rationibus cum Deo subductis, decreuit sanctorum exemplo contracta apud illum culparum nomina, pœnis voluntariis delere. Cumque is membris habilibus, & mire agili, ad saltum, cursumque corpore se olim plusculum gauisum meminisset, gloriatumque præ studentibus alijs (quorum tunc erat Parisiis saltus vsitatum ingenij laxamentum) sibi inane placuisse, culpæ leuissimæ, pœnas ab se exegit grauissimas luculento sane indicio, grauiori culpa quam in se plecteret caruisse. Funiculos itaque multis asperos nodis ad stringenda brachia, & crura, genuum tenus adhibuit, & eo tormenti viatico, iter cum sociis in Italiam cepit, crescente ad omnem progressum cruciatu; sed natura post dies aliquot, ardorem animi deferente, humi se solutis repente viribus abiicit, negans posse vltèriùs mouere. Dolorem augebat aperiendi mali necessitas, veritus ne sancto feruori daretur, quod suis peccatis reponendum putarat. Sed fuit rogantibus sociis, & remedium iterque vrgentibus denique cedendum. Hæsit stupens, ac dolens nouitate periculi eorum charitas, dum vident circum arrosas carnes, ita funiculis increuisse, vt eos penitus mergerent, sublatum illicò deportant in vicinum pagum, chirurgum accersunt natione Gallum, qui vt sectionem necessario vsurpandam, sectionis tamen animaduertit discrimen euidens artem & animum despondit, monens ferrum haud posse carnibus, tutò neruis intactis, inseri, & saluo quod hinc sequebatur membrorum officio, eius curationem mali ad Deum spectare, cuius causa optimus iuuenis id sibi acciussset. His vna opera, spem simul detrahi, addique sibi comites sentire; & hoc maiori Dei fiducia quo iam nihil suberat quod humanitus expectarent. Recentis ergo in Simonem gratiæ memores, confidenter Deo communibus votis, curam representant consueta erga se ipsius bonitatis tantopere hæctenus, ne quis illorum aut corpore, aut mente periret sollicitam;

XXIX.

Xauerij ardor in vexando corpore, & desperata inde valetudo in vaculo restituta.

eam verò idcirco tunc præcipuè ex posci propitiâ quod eum casum vno De amore Franciscus incurrisset. Non fuit longa precatione opus ad hoc impetrandum quod Deo cordi erat concedere, nec enim ferebat Apostolum Christi nomen in oras vltimas portaturum, ipso in iterum aditu labori succumbere. Iacentem itaque nocturna quiete placidè refecit, postridie manè sic persanatum exhibuit, vt dissipatis frustatim funiculis residentè que in integrum carne, non vulnere modo, sed nauculi quidem, vestigium vllum apparet. Hic tamen tam crudus Xauerij casus, Iacobum Lainium, nihilo effecit in corporis sui tractatione mitiorem: asperrimum enim cilicium quod Parisiis discedens induerat, vsque Venetias nunquam sibi vt detraheret indulgit, tametsi corporis temperatione imbecillus, ægrotanti propior quàm conualescenti, Parisiis exisset.

XXX.

Sociorum Ignacij cum hæreticis in Germania congressus, & viri in itinere ratio.

Reliquum iter occasionibus patientiæ iucundis, congressione cum hæreticis & felicibus periculis exercitum; huiusmodi fuit. Pedites ibant vestitu paupere, sed oblongo, qualis tunc academicorum Parisiensium, schemate peregrinantium; manu baculum, scriptotum sarcinulam humeris gestantes, cæterum tam rara collectaque modestia, vt quibuscumque occurrerent admirationem & sui quandam venerationem iniicerent. Contigit autem primo die vt in Gallorum inciderent locatas, quâ transitus erat, excubias; interrogati, qui, vnde, qua patria? vnus vice omnium responderet, quod qui erant inter illos hispani, profiteri absque peticulo patriam non possent. Ad horum interim aspectum qui substiterat resticus, ad milites conuersus, finite, inquit, abeant boni viri, ad corrigendos mores alicuius prouinciæ certo pergunt. Quod ex ore hominis simplicis temerè effusum pro dictorio quidem fuit, futurum forte in aliqua vaticinij opinione, nisi fundendos magna orbis parte eorum labores, in vnam prouinciam coartasset. Horas porro diei sic aptè digestas obseruabant, vt darent aliquas diuinis meditandis; Psalmis aliàs aut voce aut cantu summissò recitandis; quasdam communicationi mutæ piorum sermonum, & sensuum quos orando, meditandoque conceperant, qui tres in iis Sacerdotes erant, quotidiano sacro fungebantur; diuino epulo alij accumbebant, ita quisque sibi itineris comitem assumebat Christum cuius causa peregrinabatur. Hospitia sub noctem innox vt subierant, mane verò antequam exirent flexis vnâ genibus aliquid temporis precando tribuebant, pro tutela præterita grati, supplices pro futura. Quod pietatis speciem in diuersis singularem mouebat admirationem sibi quidem ad victum, monetâ aliquid seruarant, sed erat is tam parcus, & sobrius, vt perpetuo esset ieiunio similis. Ad spontaneas pœnas accedebant necessariæ difficilium viarum, rigidæ hiemis, & effusissimæ per Lotharingiam quotidie pluriæ, rantarum verò in Germania niuium, vt tridui moram interdum facere cogerentur, dum vias regias locorum periti vestigiis præuiis signassent, & esse inuiæ desissent. Verùm quantacumque siue vltro, seu necessariò tolerarent, incensa pietas, & caritatis alacritas iucundissimè condiebat, erat omnium ita cor vnum, & anima vna, vt quisque